

การพัฒนาแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

THE DEVELOPMENT OF RELATIONSHIP CAUSAL MODEL OF FACTORS AFFECTING
ADMINISTRATION IN WORLDCLASS STANDARD SCHOOLS

รังสรรค์ นกสกุล¹ บุญเรือง ศรีเหรียญ² และจุไร โชคประสิทธิ์¹
Rangson Nokesakul¹, Boonrueng Sriharun², and Jurai Chokprasit¹

¹หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

²หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล 3) เพื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างในการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล และนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล จากการวิเคราะห์เอกสารและแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้พัฒนาขึ้นเป็นโมเดลลิสรด โดยใช้ตัวแปรแฝง 5 ตัว ได้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งเป็นตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัว ได้แก่ ธรรมชาติ และองค์กรแห่งการเรียนรู้ และตัวแปรแฝงภายใน 3 ตัว ได้แก่ การบริหารงานระบบคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และด้านการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1,000 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมลิสรด Version 8.80 เพื่อการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุ (Causal Model) และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานด้าน การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ธรรมชาติ และการบริหารระบบคุณภาพ มีการปฏิบัติมาก เรียงไปตามลำดับ 2) ตัวแปรสังเกตได้ทุกปัจจัย มีการปฏิบัติสูงกว่าค่าเฉลี่ย และการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งแบนราบกว่าปกติ 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ได้ศึกษา จำนวน 36 ตัวแปร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 623 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 404 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 46 คู่ และมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 173 คู่ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทางบวกจำนวน 392 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวกนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางเดียวกัน ความสัมพันธ์ทางลบจำนวน 231 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบนั้น แสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางตรงข้ามกัน ในเมทริกซ์มีขนาดของความสัมพันธ์ทางบวก ตั้งแต่ 0.004 ถึง 1.00 และ มีขนาดของความสัมพันธ์ทางลบ ตั้งแต่ -0.001 ถึง -1.33 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ทั้งที่อยู่ในตัวแปรแฝงเดียวกันและตัวแปรแฝงต่างกัน ความสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีนัยทางสถิติ ขนาดของความสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($0.33 < r < 0.66$) 4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นโมเดลเชิงสาเหตุของการการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ ที่ส่งต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลเชิงสมมติฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่าไค-สแควร์ = 1268.36, อาศาคความเป็นอิสระ = 508, ค่า $p = 0.051$, GFI = 0.97, AGFI = 0.98, RMSEA = 0.049 และ CN = 310.37) ค่าพารามิเตอร์เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในมีความแปรเปลี่ยนโดยตรงกับการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

ABSTRACT

The aims of this research were 1) to study a model of administration of world-class standard school, 2) to investigate an organization of world-class standard school, 3) to analyze a structural relationship model of administration of world-class standard school and present a causal relationship model of administration of world-class standard school. The documents and concepts of the related theories were analyzed and the administration of world-class standard school was developed by setting a focus group. The LISREL model was developed by the use of 5 latent variables. The analysis of a causal relationship model of factors affecting administration in world-class standard schools was divided into 2 external latent variables including governance and learning organization and 3 internal latent variables including quality management system, international standard-like educational system, and administration of world-class standard school. The samples of this study consisted of 1000 persons selected by multi-stage sampling. The tools used to collect data were a set of five-point rating scale questionnaire and booklet matrix sampling. The statistics were analyzed by computer program. LISREL program version 8.80 was used to analyze a causal model and evaluate the relationship between theory and empirical data.

The results were as follows:

1. The administration obtaining the highest mean was the international standard-like educational system, followed by the governance and quality management system, respectively.

2. Observed variables had higher treatment than the mean. Furthermore, the distribution of the variables was a Platy Kurtic curve.

3. Correlation coefficient analysis of the 36 observed variables and the relationship between 623 pairs of the variables were found that 404 pairs had significant difference at the level of .01. 46 pairs had significant difference at the level of .05. The relationship between 173 pairs of variables had no significant difference. In addition, the correlation coefficient of 392 pairs of variables had positive relationship. It indicated that they had the same direction. 231 pairs of variable had negative correlation. It meant that they did not have the same direction. The value of positive correlation ranged between 0.004 and 1.000 and the value of negative correlation ranged between 0.001 and -1.33. The relationship of observed variables including the same latent variables and different latent variables had statistical significance at moderate level ($0.33 < r < 0.66$).

4. The analysis of the relationship of causal linear modeling structure of the development of relationship causal model of factors affecting administration in world-class standard schools was related to empirical data (Chi-Square = 1268.36, degree of freedom = 508, $p = 0.051$, GFI = 0.97, AGFI = 0.98, RMSEA = 0.049, and CN = 310.37). The metric parameters of causal influence between internal latent variables directly affected the administration of world-class standard school.

คำสำคัญ

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้เผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกหลายด้านและมีผลกระทบที่เป็นทั้งข้อจำกัดและเป็นโอกาสในการพัฒนาประเทศ การรู้เท่าทันและเตรียมความพร้อมในด้านของการพัฒนาประเทศและแก้ไขข้อจำกัดอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง คือ การจัดการศึกษาและต้องเป็นการจัดการศึกษาในการก่อให้เกิดการพัฒนาของประเทศที่ยั่งยืน สภาการศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ในแผนการศึกษาชาติโดยมีจุดหมายสำคัญคือเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานสำคัญในการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2553) แต่สภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจากการนำกระบวนการทางการจัดการศึกษามาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาพบว่า มีปัจจัยมากมายหลายประการที่ ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ การก้าวกระโดดของระบบเศรษฐกิจ ระบบเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของคนเป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวมีผลทำให้ประสิทธิภาพของกระบวนการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไม่เป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ เช่น ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้สู่การนำไปใช้ลดลง วิกฤตการณ์ของค่านิยมที่ได้รับผลกระทบจากการเคลื่อนไหวของวัฒนธรรมและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ การเสื่อมคุณค่าในเรื่องของจิตสาธารณะในสังคมที่นำไปสู่การสร้างแบบแผนในการดำรงชีวิตที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผลที่กระทบจากการเปลี่ยนแปลงและเกิดปัญหาดังกล่าวยังทำให้ระดับการพัฒนาของประเทศไทยต่ำกว่าหลายประเทศในเอเชียซึ่งเคยมีอัตราความเจริญของประเทศอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ มาเลเซีย เกาหลี เป็นต้น และมีผลกระทบต่อเนื่องมาถึงระบบการจัดการศึกษาของประเทศโดยข้อมูลจากรายงานผลการทดสอบนักเรียนระหว่างประเทศ (PISA) พบว่า ลำดับที่ของประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 55 ต่ำกว่าประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่จัดอยู่ในกลุ่มที่ใกล้เคียงกัน

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการศึกษาวิจัยทิศทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาไทยในอนาคต และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสังคมโลก สภาการศึกษาแห่งชาติจึงกำหนดหลักการและกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่จะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีระบบ โดยกำหนดหลักการและกรอบแนวคิดไปจนถึงกำหนดวิสัยทัศน์ สำหรับการปฏิรูปการศึกษาเป็นวิสัยทัศน์ว่าเป็นการศึกษาที่คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพ ในทุกระดับประเภทการศึกษา โดยเน้นหลักสามประการ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2552) คือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทยการให้โอกาสทางการศึกษา การเรียนรู้ เพิ่มโอกาสการศึกษาเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหาร โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ที่จะทำหน้าที่ในการแปลงนโยบายตามแผนการศึกษาของชาติมาสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นการยกระดับการพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศให้เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงทั้งปวงในโลก โดยรูปแบบการจัดการศึกษาที่กำหนดขึ้นมาเพื่อแก้ไขสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นคือ การจัดการศึกษาในรูปแบบของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีเจตนารมณ์ในการพัฒนาโรงเรียนให้สามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อันหมายถึงเป็นคนเก่ง คนดี เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขบนพื้นฐานของความ เป็นไทย ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่ โดยการนำแนวคิดสำคัญ 2 ประการ คือ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ละการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ก, 2553) มาเป็นแนวดำเนินการในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเป้าหมายสำคัญสุดท้ายคือการมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ซึ่งประกอบไปด้วยคุณลักษณะของความเป็นเลิศในด้าน ความเป็นเลิศทางวิชาการ การสื่อสารได้สองภาษา การมีความคิดที่ล้ำหน้า มีการผลิตงานอย่างมีความสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมโลก (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ข, 2553) ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างและนอกเหนือจาก การจัดการศึกษาปกติ โดยมีการเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ที่สนองต่อความเป็นสากลขึ้นมา 4 สาระประกอบด้วย สาระทฤษฎีองค์ความรู้ สาระการเขียนความเรียงขั้นสูง

สาระการทำโครงการอย่างสร้างสรรค์ และสาระโลกศึกษา (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
ช, 2553)ควบคู่ไปกับการนำภาษาต่างประเทศมาเป็นเครื่องมือสื่อสารสำหรับการจัดการเรียนรู้ในชั้น
เรียนและการติดต่อระหว่างเครือข่ายทางการศึกษาอื่น ๆ ในทุกภูมิภาค

โดยการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจะควบคู่ไปกับการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มี
องค์ประกอบของการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งในการนำมาสู่การบริหารงานในโรงเรียนที่
ขึ้นชื่อว่าเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล นั้นได้มีการบริหารระบบคุณภาพโดยประยุกต์ใช้แนวทางการ
ดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) มาพัฒนาขีด
ความสามารถในการบริหาร (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2553)

จากแนวทางในการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังกล่าวหากจะมีการบูรณาการ
หรือผสมผสานแนวคิดที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศ มีสภาพเหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตของ
ประชาชนในประเทศ เพื่อให้การพัฒนาโดยใช้ระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความสำเร็จ
คุ้มค่า และตรงเป้าหมายต่อการพัฒนาประชาชนในประเทศอย่างแท้จริง แนวคิดด้าน ธรรมภิบาล
ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และถือเป็นแนวคิดที่ความสัมพันธ์ต่อการ
บริหารงานในทุกระดับของประเทศเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และแนวคิดด้านการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นแนวคิดที่ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทในการจัดการศึกษาใน
ปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นการจัดการศึกษาที่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น
โรงเรียนจึงต้องปรับบทบาทในการบริหารจัดการให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ ปีเตอร์ เซงเก้ (Senge, 1990); โรมัส เซอจิอวานนี (Sergiovanni, 1994); มาร์ควอร์ดท์
(Marquardt, 1996) ดังนั้นในการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่มีแนวทางสำคัญในการ
บริหารจัดการในการจัดการศึกษาที่เน้นต่อยอด ความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมถึงการ
แข่งขันกับนานาชาติประเทศ เป็นกระบวนการบริหารโรงเรียนที่เป้าหมายสำคัญ คือ การบริหารงาน
โรงเรียนให้บรรลุถึงคุณภาพการศึกษา และสนองตอบต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัด
การศึกษา การปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การพัฒนารูปแบบในการ
บริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยพัฒนาแนวคิดจากแนวปฏิบัติในการบริหารงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำแนวคิดดังกล่าวมาบูรณาการ
ผสมผสานกับแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทัศน์ทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของ
ประชาชนภายในประเทศ อันประกอบด้วยระบบธรรมภิบาล และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ผนวกกับการวิเคราะห์จุดเด่นในการจัดการศึกษาของประเทศที่ประสบความสำเร็จในแต่ละภูมิภาค
ของโลก มาดำเนินการเพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบในการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ก่อให้เกิด
ความเหมาะสมกับบริบทการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มากที่สุด

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. เพื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างในการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล 500 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ จำนวน 5000 คน ที่มา สำนักรับนโยบายและแผนงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนมาตรฐานสากล คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2554 ได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) จำนวน 500 โรงเรียน โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,000 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามรายด้านเกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งมีแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่ แบบวัดด้านธรรมาภิบาล แบบวัดด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ แบบวัดด้านการบริหารระบบคุณภาพ แบบวัดด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และแบบวัดด้านการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) สเกล 5 ระดับ

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบสอบถามรายด้าน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การสร้างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านธรรมาภิบาล ประกอบไปด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ประกอบไปด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารระบบคุณภาพประกอบไปด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ประกอบไปด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร

5. แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลประกอบไปด้วยตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัวแปร

3.2 การตรวจคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 การตรวจคุณภาพเครื่องมือ การตรวจสอบความตรงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล และเพื่อหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และประเด็นข้อคำถาม

3.2.1.1 การตรวจสอบความตรงของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

ผู้วิจัยนำรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ได้พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ได้ตรวจสอบตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

3.2.1.2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และประเด็นข้อคำถาม

ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ได้พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และประเด็นข้อคำถาม

3.2.2 การปรับปรุงแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย แต่มีคุณลักษณะเหมือนกัน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2.3 การทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ให้ข้อมูลจากประชากรโรงเรียนมาตรฐานสากล 3 แห่ง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แต่มีคุณลักษณะที่เหมือนกัน จำนวน 72 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 72 ฉบับ มาจากการจัดแบ่งแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบบुकлет เมทริกซ์ (Booklet Matrix Sampling) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1. หาค่าอำนาจการจำแนก (Discrimination) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation)

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจะมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method)

3.2.4 การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยกำหนดไว้เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เนื่องจากได้กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับตัวแปรแฝงไว้ก่อนแล้ว นั่นคือ ตัวแปรสังเกตได้จะมี

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบเฉพาะกับตัวองค์ประกอบเท่านั้น (Bollen, 1989) ในการตัดสินใจจะเลือกข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น เพื่อให้รู้จักลักษณะกลุ่มตัวอย่าง และสภาพตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.3.1.1 ความถี่ และร้อยละ

3.3.1.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3.2 การวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

3.3.3 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาโมเดล ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 27 ตัวแปร ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation)

3.3.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

3.3.5 การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

3.3.6 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยโปรแกรมสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ โปรแกรมลิสเรล (LISREL Program)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศชายมากกว่าหญิง คิดเป็นร้อยละ 73.63 มีอายุ 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.88 มีรายได้ระหว่าง 50,001–70,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและลักษณะการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้แต่ละองค์ประกอบ

2.1 องค์ประกอบด้านธรรมาภิบาลในภาพรวมมีระดับของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า $\bar{x} = 3.270$ ค่า $SD = 0.778$ มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ระหว่าง 0.190 – 0.238 ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงมีลักษณะเบ้ทางซ้าย (-0.824) – (0.922) มีการแจกแจงมีลักษณะความโด่งต่ำกว่าโค้งปกติมาก (-0.225) – (0.232)

2.2 องค์ประกอบด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมมีระดับของการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า $\bar{x} = 3.588$ ค่า SD = 0.705) มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ระหว่าง 0.125 – 0.252 ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงมีลักษณะเบ้ทางขวา (-0.735) – (0.913) มีการแจกแจงมีลักษณะความโด่งต่ำกว่าโค้งปกติมาก (-0.264) – (0.158)

2.3 องค์ประกอบด้านการบริหารระบบคุณภาพ ในภาพรวมมีระดับของการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า $\bar{x} = 3.659$ ค่า SD = 0.780) มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ระหว่าง 0.193 – 0.247 ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงมีลักษณะเบ้ทางขวา (0.427) – (0.608) มีการแจกแจงมีลักษณะความโด่งต่ำกว่าโค้งปกติมาก (-0.524) – (0.171)

2.4 องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีระดับของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่า $\bar{x} = 3.846$ ค่า SD = 0.792) มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ระหว่าง 0.139 – 0.217 ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงมีลักษณะเบ้ทางซ้าย (-0.236) – (-1.220) มีการแจกแจงมีลักษณะความโด่งต่ำกว่าโค้งปกติมาก (-1.049) – (0.972)

2.5 องค์ประกอบด้านการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมมีระดับของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่า $\bar{x} = 3.834$ ค่า SD = 0.782) มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ระหว่าง 0.167 – 0.232 ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงมีลักษณะเบ้ทางซ้าย (-0.358) – (-0.915) มีการแจกแจงมีลักษณะความโด่งต่ำกว่าโค้งปกติมาก (-1.317) – (0.997)

สรุปในภาพรวมจากการพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ทุกตัว พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีค่าการกระจายตัวในเกณฑ์ปกติ การแจกแจงใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ และทั้งหมดมีลักษณะเป็นโค้งแบบราบกว่าปกติ หรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งหมายถึงมีการปฏิบัติและการแจกแจงสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาจากค่าความเบ้ของตัวแปรเหล่านั้น ที่มีค่าความเบ้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยปกติแล้ว ค่าความเบ้ และค่าความโด่งตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จะต้องไม่เกิน +2.00 ถึง -2.00

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ของการพัฒนารูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ได้ศึกษา จำนวน 36 ตัวแปร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 623 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 404 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 46 คู่ และมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 173 คู่ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทางบวกจำนวน 392 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวกนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางเดียวกัน ความสัมพันธ์ทางลบจำนวน 231 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบนั้น แสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางตรงข้ามกัน ในเมทริกซ์มีขนาดของความสัมพันธ์ทางบวก ตั้งแต่ 0.004 ถึง 1.000 และมีขนาดของความสัมพันธ์ทางลบ ตั้งแต่ -0.001 ถึง -1.33

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Regression Coefficient) แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ โมเดลสมการโครงสร้างเชิงสาเหตุ โดยพิจารณาจากค่า R^2 อธิบายได้ว่า ด้านธรรมาภิบาล (GG) กับ การบริหารงานระบบคุณภาพ (TQ) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (ED) การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (WC) มีค่า R^2 เท่ากับ 0.267

0.025 0.133 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ที่ร้อยละ 26.7 2.5 และ 13.3 ตามลำดับ ส่วนด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) กับ การบริหารงานระบบคุณภาพ (TQ) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (ED) การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (WC) มีค่า R^2 เท่ากับ 0.406 0.000 และ 0.038 หรือสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ที่ร้อยละ 22.0 และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสหสัมพันธ์พหุคูณ (Regression Coefficient) ด้านความฉลาดทางอารมณ์และด้านทักษะการบริหารจัดการ มีค่า R^2 เท่ากับ 0.232 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ที่ร้อยละ 40.6, 3.8 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นโมเดลเชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล และนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตัวแปรแฝงทั้งภายนอกและภายใน จะวัดจากตัวแปรที่สังเกตได้โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนัก (Loading) สามารถอธิบายได้ดังนี้

ตัวแปรด้านตัวแปรแฝงภายนอก ธรรมาภิบาล (GG) มีค่าน้ำหนัก (Loading) ของหลักนิติธรรม (GGL) หลักคุณธรรม (GGM) หลักความโปร่งใส (GGP) หลักการมีส่วนร่วม (GGC) หลักความรับผิดชอบต่อ (GGA) หลักการสร้างความคุ้มค่า (GGV) มีค่า 0.61, 0.57, - 0.056, 0.085, 0.028 และ 0.59 ตามลำดับ

ตัวแปรแฝงภายนอก องค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) มีค่าน้ำหนัก (Loading) ของการพัฒนาภาวะผู้นำ (LOL) การพัฒนาการบริหารงานแบบมีวิสัยทัศน์ (LOV) การพัฒนาความรู้เชิงระบบ (LOS) การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (LOC) การสร้างบรรยากาศองค์กร (LOE) การพัฒนาการทำงานเป็นหมู่คณะ (LOP) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (LOT) มีค่า 0.69, 0.64, 0.64, 0.027, 0.039, 0.071 และ 0.33 ตามลำดับ

ตัวแปรแฝงภายในการบริหารระบบคุณภาพ (TQ) มีค่าน้ำหนัก (Loading) การนำองค์กร (TQL) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (TQS) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (TQSS) การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (TQK) การมุ่งเน้นบุคลากร (TQSF) การจัดการกระบวนการ (TQF) ผลลัพธ์ (TQR) มีค่า 0.27, -0.0056, 0.0076, 0.58, 0.58, 0.57 และ 0.13 ตามลำดับ

ตัวแปรแฝงภายในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (ED) มีค่าน้ำหนัก (Loading) การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้หลักการเรียนรู้ที่สมดุลและสร้างเสริมปัญญา (EDC) การใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน (EDL) การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีวัฒนธรรมของประเทศ (EDCU) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล (EDE) การพัฒนาคุณภาพครู (EDT) การจัดการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย (EDR) การมีเสรีภาพในการจัดการเรียนการสอนที่เท่าเทียมกันและมีคุณภาพ (EDI) มีค่า 0.28, 1.16, 15.00, 0.31, - 0.24, - 0.33, และ - 0.88 ตามลำดับ

ตัวแปรแฝงภายใน การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (WC) มีค่าน้ำหนัก (Loading) ตัวแปรสังเกตได้การบริหารงานวิชาการ (WCA) การบริหารงานบุคลากร (WCP) การบริหารงานงบประมาณ (WCF) การบริหารงานทั่วไป (WCG) ความเป็นเลิศทางวิชาการ (WCGT)

ความสามารถในการสื่อสารสองภาษา (WCTL) ความกล้าหาญทางความคิด (WCTK) การผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ (WCAP) ความรับผิดชอบในการเป็นพลโลก (WCGB) มีค่า 0.38, - 0.13, 0.11, 0.14, 0.21, - 0.051, 0.082, 0.056, และ 0.13 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผลการทดสอบรูปแบบมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 1268.36 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 508 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.051 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, RMSEA) เท่ากับ 0.049 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (Root Mean Square Residual, RMR) เท่ากับ 0.029 มีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index, GFI) เท่ากับ 0.97 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index, AGFI) เท่ากับ 0.98 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (χ^2 / df) มีค่าเท่ากับ 2.820 ขนาดของตัวอย่างอย่างน้อยที่สุดหรือขนาดวิกฤต (Critical) เท่ากับ 310.37

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นเพื่อการอภิปรายเป็นรายปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ตลอดจนนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อการบริหารระบบคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

1.1 แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อด้านการบริหารระบบคุณภาพ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แบบจำลองโครงสร้างด้านธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อการบริหารระบบคุณภาพ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2550) ซึ่งได้กล่าวว่าในการนำธรรมาภิบาลมาใช้จะประสบความสำเร็จดีโดยมีเงื่อนไขที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการบริหารระบบคุณภาพคือการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และสมเกียรติ พ่วงรอด (2544) ได้เสนอแนวทางธรรมาภิบาลในการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนนิติบุคคลใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารงาน และ Sallis (2002) กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมี 4 ประการคือ ภาวะผู้นำและกลยุทธ์ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ทีมงาน ลูกค้าและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งแนวคิดดังกล่าวพบว่ามีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับองค์ประกอบของระบบบริหารคุณภาพ ทั้ง 7 หมวด

1.2 แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากผลการวิจัยที่พบว่าแบบจำลองโครงสร้างด้านธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานประการแรก ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบอร์นี (Birney, 2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นอิสระเชิงวิชาชีพ และ

การร่วมมือปฏิบัติในภาควิชาของสถาบันอุดมศึกษา พบว่าต้องเชื่อมโยงกับทั้งภาควิชาอื่นภายในสถาบัน และภายนอกสถาบัน ผู้บริหารต้องบริหารด้วยความโปร่งใสและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

1.3 แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อการบริหารงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 จากผลการวิจัย ที่พบว่า แบบจำลองโครงสร้างด้านธรรมาภิบาลมีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานประการแรก ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันพระปกเกล้า (2549) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2542)

2. องค์ประกอบด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีผลทางตรงต่อการบริหารระบบคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.1 แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้มีผลทางตรงต่อการบริหารระบบคุณภาพ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาร์ควอร์ท (Marquardt, 1996) ที่ระบุว่า องค์ประกอบสำคัญในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้หนึ่งคือ องค์ประกอบ ด้านองค์การที่มุ่งเน้นถึงการปรับเปลี่ยนองค์การ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ด้านโครงสร้าง วัสดุทัศน์ กลยุทธ์ และวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งองค์ประกอบย่อยทั้ง 4 ประการจะมีความสอดคล้อง และสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพ ตามแนวคิดที่เป็นบริบทเบื้องต้นของการบริหารระบบคุณภาพเรื่อง ค่านิยม 11 ประการของ การบริหารตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ

2.2 แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้มีผลทางตรงต่อการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปีเตอร์ เซงเก้ (Senge, 1990) กล่าวถึง การนำทักษะ 5 ประการ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ความรอบรู้แห่งตน การมีแบบแผนทางความคิด วัสดุทัศน์ร่วม การเรียนรู้แบบทีม และพัฒนาการคิดอย่างเป็น และการให้ทุกคนในโรงเรียนร่วมเรียนรู้และแสวงหา ทฤษฎี ความรู้ใหม่มาใช้ในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของโรมัส เซอร์จิอวานนี (Sergiovanni, 1994) ที่เสนอว่าโรงเรียนต้องเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้

2.3 แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้มีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของปีเตอร์ เซงเก้ (Senge, 1990); โรมัส เซอร์จิอวานนี (Sergiovanni, 1994); มาร์ควอร์ท (Marquardt, 1996); ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2553) นักวิชาการ เหล่านี้มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการนำแนวคิดด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้มาใช้ในการบริหารงาน โรงเรียนสถานศึกษา ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ทางความสำคัญเป็นอย่างมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนหรือ สถานศึกษาเป็นสถานที่ ที่มีความสัมพันธ์อย่างกว้างขวางกับ การสร้างองค์ความรู้ การแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ ดังนั้นแนวคิดในการที่จะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา คือการ ให้สถานศึกษาซึ่งจัดว่าเป็นองค์กรประเภทหนึ่งได้พัฒนาขึ้นในลักษณะของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. องค์ประกอบด้านการบริหารงานระบบคุณภาพมีผลทางตรงต่อการบริหารงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล

จากผลการวิจัยที่พบว่า แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารระบบ คุณภาพมีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดของชิวฮาร์ท (Shewhart, 1939) ร่วมกับ เดมมิ่ง และจوران (Deming, 1982 & Juran, 1988) ได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับ TQM (Total Quality Management) ซึ่งเป็นพื้นฐานหลักสำคัญของการบริหารระบบคุณภาพ ที่เน้นการทำงานเป็นทีม แนวคิดของวิทูร์ย์ สิมะโชคดี (2543) การบริหารคุณภาพโดยรวม หรือการบริหารคุณภาพที่ทุกคนมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุด คือ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของเมอร์กาโทรล และมอร์แกน (Murgatroyd & Morgan, 1993) ที่ว่าการบริหารคุณภาพมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานโรงเรียนใน 3 ประการคือ การประกันคุณภาพ การสร้างข้อตกลง และคุณภาพของลูกค้ำ

4. องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลมีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากผลการวิจัยที่พบว่า แบบจำลองโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับแนวคิดของบรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner, 1977) ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ กับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์มีอิทธิพลทั้งหมด 4 ระดับ คือ 1. ระดับไมโคร (Micro System) 2. ระดับเมโซ (Meso System) 3. ระดับเอ็กโซ (Exo System) 4. ระดับแมโคร (Macro System) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน จากแนวคิดดังกล่าวจะพบว่า การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลในแต่ละระดับ โดยตัวแปรสังเกตได้ของการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลในแต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

อภิปรายผลรวมได้ว่า โมเดลแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบตามสมมติฐานมีผลทางตรงต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ผู้วิจัยได้จากการปรับปรุงแบบโดยพิจารณาจากค่า MI (Modification Indices) ที่มีค่าสูงที่สุด และค่า EPC (Expected Parameter Change) ซึ่งเป็นค่าบอกขนาด และทิศทางของพารามิเตอร์ที่คาดว่าจะปรับจากที่มีค่าสูงให้มีความลดลง มีความสอดคล้องกับโมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเชิงสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาหาวิธีการในการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล และการบริหารงานโรงเรียนในระดับต่าง ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อช่วยในการบริหารงานกับผู้บริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีความถูกต้อง และเป็นธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับบริบทในการจัดการศึกษาแต่ละระดับต่อไป

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลต่อไป

3. ผลการวิจัยครั้งนี้ นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษา ที่พัฒนาภาวะด้านต่าง ๆ ในการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการทำงานในกรอบงานอื่น ๆ หรือเพื่อในการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารคุณภาพ และมีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

4. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปดำเนินการด้านบริหารที่ทำให้เกิดกระบวนการในการบริหารที่ดี เพิ่มประสิทธิผลในการบริหารให้สูงขึ้น ดีขึ้นในแต่ละระดับของการจัดการศึกษา ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับประเทศ เป็นต้น

5. ในด้านการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น เพื่อเป็นการยืนยันหรือให้ได้รูปแบบที่ถูกต้อง ชัดเจน และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นควรมีการเพิ่มการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมและใช้ประกอบการพัฒนารูปแบบเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมเพิ่มเติมกับรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. การศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลตามกรอบแนวคิดในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาอิทธิพลจากการปรับดัชนีตัดแปลงโมเดล (Model Modification Indices) ที่ได้จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL เท่านั้น เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำโปรแกรมสำเร็จรูปอื่น ๆ ที่มีการทำงานลักษณะเดียวกัน เช่น การวิเคราะห์โมเดลการวิเคราะห์โครงสร้างความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance Structure Model: ACOVS Model) โปรแกรม AMOS และโปรแกรม EQS มาวิเคราะห์ เพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาร่วมด้วย

3. งานวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยการเปลี่ยนแปลงการพยากรณ์ตัวแปรตามด้วยตัวแปรอิสระที่มีโครงสร้างข้อมูลหลายระดับ หรือที่เรียกว่า การวิเคราะห์เชิงพหุระดับ (Multilevel Model) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Hierarchical Linear Modeling: HLM

4. งานวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยการขยายการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล หรือในสถานศึกษาระดับอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ อันเป็นการขยาย ต่อยอดองค์ความรู้ของงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์ที่สุด

บรรณานุกรม

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2553). องค์การแห่งความรู้จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ: แชนพ็พว์ พรินติ้ง.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2543) **คุณภาพคือการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สมเกียรติ พ่วงรอด. (2544). **การบริหารงานบุคคล = Personnel administration**. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2549). **ทศวรรษ : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2542). **การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในเอกสารประกอบการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน**. นนทบุรี: สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. (2553). **เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: ทีวีเวิลด์มีเดีย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553ก). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553ข). **คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Birney, P. A. (2004). **Academic emphasis: Teacher perceptions of its relationship to organizational Climate Factors**. Proquest Dissertations and theses, 1283.
- Bollen, K. A. (1989). **Structural Equation with Latent Variables**. New York: John Wiley & Sons.
- Bronfenbrenner, U. (1977). **Toward an experimental ecology of human development**. American Psychologist.
- Deming, W. E. (1982). **Quality Productivity and Competitive Position, Center of Advanced Engineering Study**. MIT: Cambridge, MA.
- Juran, J. M. (1988). **Juran on Planning for Quality**. New York: The Free Press.
- Marquardt, M. (1996). **Building the learning organization**. New York: McGraw - Hill.
- Murgatroyd, S., & Morgan, C. (1993). **Total Quality management and the school**. Buckingham: Open University Press Byrne, B. M.
- Sallis, E. (2002). **Total Quality management in education**. 3 ed. London: Kogan Page Limited.
- Senge, P. M. (1990). **The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization**. New York: Doubleday/Currency.

Sergiovanni, T. (1994). **community of learning school** : Jossery-bass Publishers
sanfrancisco California.

Shewhart, W. A. (1939). **Statistical Method from the Viewpoint of Quality Control.**
New York: Dover.